

V tiskarni, tiskarstvo in soloto
izhaja in velja v Mariboru
brez pošiljanja na
dom za vse leto 5 gr. — k.
za pol leta 2 „ 50 „
za četrt leta 1 „ 50 „

Po pošti :

Za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ 50 „

Vredniti in opraviti
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:

Za navadno dvestop-
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiskane 1 k.
5 kr., če se tiska 2 krat
4 kr., če se tiska 3 krat,
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.

Za vsak tisk je plačat-
kolek (stempel) za 30 k.

Dokopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 113.

V Mariboru 25. septembra 1869.

Tečaj II.

Politika slovenskih državnih poslancev.

Morda se bode komu čudno zdelo, da se spravljamo ravno zdaj o tem govoriti, ko državnega zbora ni, temuč delajo deželni, kateri naše bralce gotovo najbolj zanimajo. Ali dr. Tomanova odpoved nam daje povod; očitane „Novic“ — ako posebno na „Slov. Narod“ leti — da je g. dr. Toman zaradi napadov časnikov odvrget „butaro,“ daje nam dolžnost jasno izpovedati, ka stoji „Slov. Narod“ še vedno na istem stališču, kakor je, in se nima vzroka kesati, da je upiral se temu kar se je godilo. Recite kar hočete, javno mnenje Slovencev je bilo z nami in je, in če se bode slovenska politika tako presukala, kakor smo mi vselej zahtevali, prisililo je do tega naše poslance gotovo mnogo, razen njih lastnega spoznanja tudi javno mnenje. Ne bilo bi z daj na pravem mestu, ko bi pogrevali vse grehe in vse kar se je opustilo in ne zgodilo, kar se je napak zgodilo. Veseli bomo, ako se bode na dalje drugače in z vso odločnostjo delalo za cel naš program, brez oprezovanja in polovičenja. Odbijamo očitane da smo samo osebno „napadali,“ način v političnem življenju še do zdaj ni najden, da bi se dalo politiki oponirati, pa tiste v nebesa vzdigovati ali pa ne imenovati, ki jo v prvi vrsti zastopajo. Ko bi bili naši poslanci vsako priliko v državnem zboru porabili, energično glasé se za slovenskega naroda tirjatve, ko bi bili povsod svoj glas povzdignili proti nam krivični sistemi, gotovo bi jih bil „Slov. Narod“ hvalil, ne zaradi njih oseb, temuč zaradi svete naše stvari, kakor jih je zaradi stvari grajal. Torej nas ne gine čisto nič, če je g. dr. Toman zaradi naših „napadov“ od državnega poslanstva odstopil. Upamo pa, da je imel mnogo veljavnejih vzrokov. Le nikar si netajite. Samohvala sicer ni pridna, a djal je tudi velik mož: „nur lumpen sind bescheiden.“ Ravno ta „Sl. N.“ je vendar mnogo kriv, da je nekaj več energije v naše življenje in vas prišlo. Da so bili njegovi „napadi“ neprijetni, to vemo. Ali koristni so bili tudi in opravičeni.

Dokaz. Ne samo da nas Slovenci Smolka iz svojega federalističnega programa izpušča, tudi drugi delajo tako. Omenjali smo že mnogoimenovano brošuro, ki je ravno kar v Berlinu izšla pod naslovom „Oesterreichisches.“ Tudi tu se Slovenci tlačijo v nemško skupino. In kak razlog se tu navaja za to. Pravi se, da mi svojih tirjatev ne izrekamo s tako odločnostjo ko drugi, ter da je še ravnanje naših državnih poslancev v nasprotju bilo s tistimi izjavi javnega mnenja, kar se njih je iz naše domovine čulo. Svet vselej sodi: volenti non fit injuria. Kdor ne tirja, ne dobo nič. Ali to ne govori jasno za nas, da smo mlačno postopanje brezobzirno zametali vedoč kakšne politične nasledke bo imelo?

Šuzelka govori v zadnji številki svoje „Reforme“ o tej nepravdičnosti, da se v omenjeni bročuri izpuščajo slovenske tirjatve in pravi: „Ako državni poslanci . . . Jugoslovanov (t. j. Slovencev) ravnaajo v nasprotju z javnim mnenjem in mnenjem njih deželnih zborov, ne sme se to rabiti na škodo onih dežel, temuč o b s o d i t i se morajo ti poslanci.“ In vi, gospodje nasprotniki „Narodovih“ napadov, tudi čislate in morate čislati Šuzelko! S kom se tu sklada z nami, ali z vami?

Torej, če vam je drago, gledimo zdaj naprej. Kar je bilo, je moralo biti. Nihče pa bolj ne želi, da bi v narodnih rečeh v domačem taborju za naprej ne bilo treba opozicije, nego mi.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(Peta seja 22. sept.) Prebere in potrdi se zapisnik poslednje seje. Vlada predlog tikajoč se šol se izroči, šolskemu odseku. Volitev 4 članov in 4 namestnikov za komisijo, ki bode uravnavala gruntne davke, se po predlogu g. Kotnika odloži za en teden, ker stvar je važna in treba se je posvetovati o njej. Poročilo o prevdanku dež. zaklada za l. 1870 izroči se finančnemu odseku. Pri četrti točki dnevnega reda vname se debata, ki je trajala čez tri ure. Poročevalec dr. Costa bere predlog deželnega odbora zaradi podpore slovenske dramatike, katerega vam podajam zaradi važnosti celega. Glasi se tako-le: V 21. seji lanskega deželnega zbora je prejel deželni odbor nalogo, nasvetovati v prihodnji sesiji slavnega deželnega zbora, „kako se ima obračati za leto 1869/70 podpora od 1600 gl. za obstoječe gledališče in za slovenske gledališne zadeve.“ Ko se je razpisalo podvzetje nemškega gledališča za leto 1869/70 je tedaj deželni odbor sklenil, obračati 1000 gl. te podpore nemškemu, in 600 gl. slovenskemu gledališču in ob enem se je naprosil odbor dramatičnega društva, svojo misel razodeti, kateri način denarne podpore bi bil slovenskim dramatičnim zadevam uspešnejši, ali mar razpisovanje nagrad za izvirne slovenske gledališne igre, morebiti tudi za izvirne prevode iz drugih jezikov, ali pa morebiti naprava ali podpora slovenske gledališne šole, ali katerih teh načinov bi s prvo več koristil.

Za podvzetje nemškega gledališča se ni oglašil nobeden konkurent, in podporni odbor za nemške predstave je prosil deželni odbor, naj ostane za prihodnje vsa podpora 1600 gl. prihranjena nemškemu gledališču, in naj od-

Listek.

Narodopisne slike iz življenja našega naroda.

V. Ženitev.

(Dalje.)

Popreko računano se pri avstrijskih Slovencih deklice udavajo naj več med 18. in 25., — fantje pa med 25. in 30. letom, tedaj v starosti, v kateri se pod našim podnebjem dospe vrhunec telesne vzrasti.

Naši ljudje se najraje žené okoli sv. Martina, posebno radi pa v predpustu, kajti ob tej dobi imajo najlepši čas za to, dela silnega ni nobenega, in shrambe so tudi še vsega polne. Zelo redke prikazni so pri našem prostem narodu ženitve po leti.

Po dobljeni dovoljvi od cerkvene in svetne oblasti, gresta očeta obeh strank s fantom in dekletom k fajmostru se zavolj oklicev zapisati dati. Po prvem oklicu je fant ženi*, dekle pa nevesti**, od ktere se reče, da je „v oklicih“ Kader sta ženin in nevesta iz raznih far, je poroka ali venčanje zmerom v tisti tati, iz ktere je nezesta doma. Najraje se dajo poročati ob ponedeljkih, malokdaj ob nedeljah, ne radi pa ob turkih in ob sredah, kajti na te dni, pravijo, gredo briči in konjederci k poroki.

Hrami ženinovega in nevestinega doma so na dan poroke lepo z bršljanom in s smrečjem okičeni. Pred vhodnimi vratmi so mali mlajci vsajeni.

Navadno imajo svatje že dan pred poroko, in sicer nevestini svatje na nevestinem, ženinovi svatje na ženinovem domu, večerjo. Na ženinovem domu govori starešina ženinu na srce, da bo nicojšno noč zadnjokrat šel kot svobodan fant spat, da se bo moral odpovedati dosedanjim tovaršem, dosedanjim navadam itd. Enaki govor drži na nevestinem domu dever nevesti.

Na dan poroke gre pozovčini (po Murki der hochzeiteinlader, v

*) Vzhodni Slovenci pravijo ženih (Vuk ženik), okoli Trsta in Gorice se zove novic, v hrvaškem Primorju oženja in mladoženja, v Dalmaciji verenik, okoli Zagreba mladenec.

**) Nevesta pri Jarniku: die nichtbewusste, unbekante (šulek ima: nevatati sich im Brautstande befinden.) V našem Primorju se zove novica, v Dalmaciji verenica, Janežič ima tudi zaročnica, pri hrvaških Slovencih sploh mlada. Pri hrvaških Slovencih se zove tista snega nevesta, ki še ni rodila. Pri Srbih se nevesta keno celo leto po proroki zove mlada, in ima posebna hišna opravila opravljati. Pis.

nekih krajih ga imenujejo tudi zovčini in ravčini) ženinove svate skupaj zvati. Na palčki ima zvonček privezan, in s tem zvoncem pred vsako hišo požvenklja, iz ktere je kdo v svate povabljen. Če je bogat ženin, se svatje z muziko pozovejo, ki pred vsako hišo, iz ktere je kdo povabljen, en komad odsvira. Okoli devete ure v jutro so svatje in na ženinovem in na nevestinem domu zbrani. Po malem toplem zajtrku začne starešina v ženinovem imenu slovo jemati. Če zna kolkickaj k srcu govoriti, se domače ženske rade malo razjokejo. Potem ko je starešina svoj govor dokončal, se vzdignejo svatje, pa gredo po nevesto. Starešina je njih poveljnik in govornik. Pred svatmi skače in pleše bänderjaš (kopjaš pri prekmurskih Slovencih) smešno in šemasto oblečen fant z bandercem v roki. Starešina in ženin se modro in resno držita, drugi svatje pa veselo vriskajo, ukajo in iz pištol streljajo. Če drži gladka cesta do nevestinega doma, se svatje vozijo, sicer pa peš gredo. Na prvem vozu s smrečjem in traki okinčanim sede godci, za njimi pride voz s ženinom in starešino, in potem vozovi drugih svatov. Vsak voznik ima „pušeljce“ za klobakom in rudeči tračec na biču, komati se vse leskečejo in konji so nenavadno ognjeni. Ženinovi stariši in drugi domači ne gredo a svati na nevestin dom, ampak ostanejo doma. Če pa vendar kdo njih, n. pr. oča ali mati ali kdo drugi, hoče porok videti, se poda naravnost k cerkvi in sicer v navadni ne svatovski obleki, ter tam svate pričaka.

Na nevestinem domu najdejo ženinovi svatje vsa vrata in vsa okna zaprta, notri je vse tiho, vse mrtvo, nikjer se nobena živa duša ne javi. Na velik hrup in trup, ki ga zunaj ženinovi svatje delajo, pride nazadnje vendar dever iz hiše, ter nejevoljno praša, kaj to larmanje pomeni? — Starešina, ki ima navadno bokal vina pod plaščem in kupico v žepu, najpoprej na dobro zdravje napije, in potem blizo tako-le govori: „Obstrelili in ranili smo ptičico golobičico (v primorskih krajih pravi ovčico), ki ima neko posebno znamenje na glavi (venec), in videvši, ka se je ta ptičica v to hišo skrila, smo jo prišli le-sem iskat.“ — Okoli Laškega na Štajerskem pravi starešina, da so on in njegovi tovariši vrtnarji, ter da so prišli po zlahtno stoletno rožico, hoteči jo v domači vrt presaditi. Čestiti gospod fajmostrer bodo sami in lastoročno to rožico k koleki pritrdili in privezali. — Navadno se vname hudo besedovanje in pričkanje med deverom notri, in starešino zunaj dvoriščnih vrat. Dever taji in se roti, da v tej hiši ni nobene ptičice, ki bi bila obstreljena in imela posebno znamenje na glavi. Starešina in ž njim ostali svatje pa le v njega tišejo, da je notri, pa da je naj le gre iskat, jo bo že našel. Če pa neće sam iskat iti, naj jim vrata odpre, jo bodo šli sami iskat. Na-

stopi deželni odbor od pogoja, da ima dramatično društvo pravico, rabiti deželno gledališče v vsakem mesecu eno nedeljo za slovenske predstave.

Ali deželni odbor je — gledé sklepov slavnega deželnega zbora v 13. in 21. seji lanske sešije, potrdil svoj sklep, vendar pa pripustil podpori odboru za nemške predstave — prevzeti na mesto podpore 1000 gld. deželne lože, ker njena najemščina je prav dvomljiva in čisto odpade, ako se ne najde podvzetnik nemških predstav. Podporni odbor nemških predstav se je poprijel te ponudbe in torej se prihrani vsa preračunjena podpora 1600 gld. odločbi slavnega deželnega zbora. Dramatično društvo pa je na vprašanje deželnega odbora odgovorilo 5. julija t. l. sledeče: Odbor je po tehtnem presojevanju gori omenjenih vprašanj postavil za vodilno načelo, da mora društvo v tej zadevi vedno imeti pred očmi svoj glavni in končni namen, to je ustanovo stalnega narodnega gledališča v Ljubljani, ter da mora porabiti vsa najboljša sredstva, ktera utegnejo spešiti izvršitev tega namena.

Da je gledališče le mogoče, če se dobé igralci in igralki in če se nahaja v dramatičnem narodnem slovstvu dovoljen, zanimljiv repertoire: to je stvar, ktera ne potrebuje nobenih dokazov. Ta dva pogoja sta oba vsakemu gledališču neobhodno potrebna. Zatorej mora biti obrnena skrb slovenskega dramatičnega društva pred vsem na te dve stvari.

Da se doseže prvi namen, treba je društvu učilnice, v kateri se bodo odgojevale igralne moči, kakor nam kažejo izgledi drugih narodov, pri katerih je dramatika dospela na višjo stopnjo. Le po takej učilnici more dramatično društvo staviti trdno podlago svoje prihodnje delavnosti na polji slovenske dramatike. Začetek je storilo društvo s tem, da se bo začela učilnica za gospodične že meseca septembra pod vodstvom gospé Odijeve, bivše pevke in igralki narodnega gledališča v Zagrebu. Ravno tako potrebno je za vspešno napredovanje slovenskih dramatičnih zadev, da društvo, kolikor mogoče, spodbuja slovenske pisatelje z razpisovanjem primernih daril, ter tako podpira razvoj slovenske dramatične literature. Tudi v tem obziru nam kažejo pet drugi narodi, ker je znano, da se dandanes pri katerih je dramatika že dospela vrhunec svojega razvoja, razpisujejo darila za dramatična dela. Če se taka potreba kaže še pri teh narodih, tim bolj potrebuje podpore na tem potu mlada dramatika slovenska.

Da dramatično društvo ni dozdej v teh zadevah storilo več in toliko, kolikor bi želelo, tega je krivo pičlo premoženje društva. Igralska učilnica in razpisovanje primernih daril za dramatična dela prizadene toliko stroškov, da presegajo zdanje materialne moči društva. Radostno in hvaležno mora tedaj pozdravljati dramatično društvo gori omenjeni čestiti dopis veleslavnega deželnega odbora, po katerem se drzne nadeti podpore, ki bi društvu izdatno olajšala delovanje za napredek slovenske dramatike. Iz teh na kratko navedenih vzrokov, dozdeva se dramatičnega društva odboru, da bi bilo slovenskim dramatičnim zadevam v njihovem zdanjem stanju najbolj koristno, ako bi se omenjena podpora porabila deloma za dramatično učilnico, deloma pa razdelila v darila za dramatične umotvore slovenske. Le tako bi bilo društvu mogoče, vspešno zidati duševno poslopje bodočemu novemu zavodu za narodno omiko, ako se kar je moči, podpira v obeh teh obzirih, ktera sta oba neobhodno potrebna in toraj enako važna.

Dramatičnega društva odbor toraj priporoča:

1. Polovica one podpore, ktero bo blagovolil nakloniti veleslavni

deželni zbor dramatičnemu društvu naj bi se porabila kot prilog k stroškom za vzdrževanje gledališke učilnice.

2. Druga polovica podpore pa naj bi bila za darila slovenskim igrarim, in sicer naj bi se odmenili:

- a) dve enaki večji darili za izvirna dela, eno za izvirno šaloigro, drugo za librétu komične operete;
- b) dva enaka manjša darila bi bila za prestave, toda le za prestave, slovenskih izvirkov.

Razsojevanje iger, ktere bi konkurirale za razpisana darila, prepustilo naj bi se društvenemu odboru, in sicer znanstvenemu razdelku, ktereга posebni nalog je, presojevati društvu poslana in sploh vsa slovenska ali poslovenjena dramatična dela.

V načelih se vjema deželni odbor s temi mislimi dramatičnega društva, vendar le z nekaterimi premembami, ki so razvidne iz sledečih predlogov, ktere stavi deželni odbor:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Za slovenske dramatične zadeve naj se plača vsako leto iz deželnega in sicer iz domestikalnega zaklada 1000 gld.
2. Polovica tega zneska naj se dá dramatičnemu društvu v Ljubljani za vzdrževanje gledališke učilnice, in deželnemu odboru se naloži, naj pozorno gleda, kako se rabi ta podpora in naj poroča o njenih nasledkih v prihodnji sešiji.
3. Z drugo polovico 500 gld. naj se razpiše petero daril, in sicer eno darilo od 200 gold. za najboljšo izvirno šaloigro; eno darilo od 150 gold., za najboljšo izvirno skladbo operete; eno darilo od 50 gld. za librétu te operete, in dve darili po 50 gld. za prestavo izvrstnih tujih iger.
4. Natančne pogoje razpisa teh daril naj sestavi deželni odbor, ki ima tudi nalogo, ob svojem času darila prisoditi po nasvetu zvedenih mož, ktere deželni odbor izvoli in popraša.

Dr. Zarnik: da je dramatika važen faktor za izobraženje vsacega naroda o tem ne bo treba tukaj obširno govoriti, ker reklo bi se to vodo v Savo nositi ali pa sove v Atene. Naša gledališka muza bila je dozdej le revna, bosa in razcapana je morala pohajati. Mlajši rodoljubi osnovali so dramatično društvo, ki si je stavilo namen podpirati slovensko dramatiko. Gotovo gre hvala vseh domoljubov utemeljteljem tega društva in vrlim diletantom, posebno pa gospodičinam ki se trudijo in podpirajo društveni namen. (Živile, med poslušalci.) Društvo je pripeljalo zdaj svoj Tespijev voz pred zbornico, da mu pomagamo da more z uspehom voziti ga po slovenski domovini. O potresi podpore ni dosti treba govoriti, vidimo to pri drugih narodih. Prvo francosko gledališče „teatre française“ ima ogromno podporo, lani dovolila mu je zakonodajna skupščina 100.000 frankov. Dvorno gledališče na Dunaji ima vkljub visokim vstopninam, državno in dvorno podporo 50.6000 gold. na leto. Ravno tako je v Berlinu v Monakovem in drugod. Madjarji imajo dobro narodno gledališče, pa ga tudi dobro podpirajo. Oponašal bo kdo, da smo reveži, da ne moremo nič dati. Oglejmo na Hrvaško, kjer ima gledališče v Zagrebu 24.000 letne podpore, katerih polovica odpada na pravo Hrvaško, ki ni večja in ne bogatejša nego Kranjsko. In v Zagrebu imajo dobro gledališče. Mi sicer še ne moremo po 10.000 ali več dajati podpore slov. gledališču, vendar nasvetujem jaz več, nego deželni odbor in sicer vseh 1600, ki se jih je

zadnje dever celo poten list od starešine zahteva, in sicer mora takošen biti, ki je na peterih voglih zapečaten! Na to zahtevanje poda starešina deveru roko (dlan je pismo, pet prstov je pa pet pečatov).

Po vzhodnih krajih slovenskega Štajerja se dever in starešina blizo tako-le razgovarjata. Starešina: Hvaljen bodi Jezus Kristuš! — Dever: Na veke hvaljen! — Starešina: Če zlato brojite, ali drobnó pščenico prebirate, v kraj to pognrite, k nam se obrnite, ter nam dajte glas, ki bo za vas in za nas. — Dever: Kdo ste in od kod ste vi, ka se predznite mirne ljudi nadlegovati? Kaj bi radi? — Starešina: Mi smo dobri ljudje, vas že tri tedne iščemo, zvezda nas je le-sem pripeljala; vstavila se je nad vašim hramom, tukaj je tedaj konec našega potovanja. — Dever: Pokazuje na ženina: Kdo je on-le? — Starešina: Ta je ženin, mi smo zavolj njega prišli; dober dečko je, on si išče pridne tovaršice, tukaj notri mora taka deklica biti, ka se je zvezda tukaj vstavila. — Dever: Koga ste denes prvega srečali? — Starešina: Tri mogočne kralje, pred kterimi se trese zemlja in nebo, in kteri trije le eden so! — Vse to deveru še ni zadosti, zdaj začne kakor sfinx v starogrškem mitusu starešini še vganjke stavljeti, ki jih odgoneti mora, drugač se mu vrata ne odprejo. Najnavadnejše vganke so te-le: S kolikimi pismenkami se piše sveto pismo? — Kdo se je rodil, pa nikdar umrl ni, in vendar ga tudi na svetu ni? — Ktero drevo ima dvanajst vej, na vsaki veji po trideset odrastlik, na vsaki odrastlik pa po dvanajst belih in dvanajst črnih jabelk? — Ktere duše nimajo življenja? — Za kteri praznik se največ drvi potrebuje? — Koliko klinov imajo nebeške lojtre? — Koliko grč imajo nebeška vrata? — Koliko let je zakon star? — Ktera drobtinica je najslajša? — Koliko učnikov ima vsak katoliški kristjan? Kdo je bil le nekoliko dni mlajši od njegove matere? — Po kteri cesti še ni nobeden ne hodil ne vozil? — Kteri svetnik v cerkvi naj več vidi? — Kteri svetnik je najmodrejši? — Kteri svetnik je najmočnejši? — Kaj storimo preje nego ustanemo? — Kteri konj zadej ravno tako dobro vidi, ko spredej? itd. itd. Če je dever bistroumen mož, more starešino zelo sem pa tam motati in viti, preden se nazadnje svatom vrata odprejo.

Z veselim krikom zahrúše svatje skoz odprta vrata na dvorišče. Zdaj gro dever nevesto iskat, ženinovi svatje pa zunaj čakajo. Najpoprej privleče dever kuharico iz kuhinje von, dasiravno se ga brani in se z vso silo vbojavlja, potem dèkle drugo za drugo, potem še kako drugo staro, vmazano, zamusano bablje, ktereга prece godci v sredo vzamejo, en za drugim objemavajo, in z babljetom zlodjajo, dokler jim ne uide. Da je smeha

dosta pri tem, to se razume. Pri vsaki vpraša dever starešino: Ali je ta? — Starešina odgovarja: Ta ni ta prava, pa tudi to vzememo za ljubo in drago! — Zdaj pripelje dever družico,* ter jo pred starešinom od solnčnega izhoda proti solnčnemu zahodu okoli zabrne rekoč: Je li ta? — Starešina odgovori: Ta je sicer zelo tisti ptičici podobna, ktero mi iščemo, pa ne imajoča znamenja na glavi, vendar ni ta prava.

Ko je dever razen neveste že vse druge ženske iz hiše von pripeljal, se začne zopet obotavljati, še nadalje iskat iti, iz novega roteči se, da ni nobene ženske glave več v hiši, pa ker vsi ženinovi svatje le v njega tiščijo ter prosijo, se da nazadnje vendar omečiti, ter gre še enkrat iskat. Časili mu gresta tudi starešina in prvi godec pomagat.

Po dolgem iskanji najdejo nevesto kje v kakšni kamrici zaprto in skrito. Starešina in dever jo primeta vsak za eno roko, ter jo von pripeljeta. Ženinovi svatje jo z veselim krikom sprejmejo: ta je ta prava, ta ima znamenje na glavi, ta nam je naj ljubša in naj drajša! — Ženin gre nevesti nasproti, jo prime za roko, in dever in starešina nju zabrneta od izhoda proti zahodni strani. Svatje obeh strank zdaj skup stopijo, se veselo rokujejo, ter gredo vsi skupaj v izbo na mali zagrzek. Za mizo se vsedajo od izhoda proti zahodni strani, alikakor se reče: „tako kakor solnce teče“, ali, da ne bodo bralci bolje razumeli, tako kakor kazalca na uri tečeta. Nevesta prinese hleb beloga kruha in vrč vina. Vino postavi na mizo, kruh pa fletno in spretno na kose razreže, ter ga ženinu in svatom razdeli, in sicer v znamenje, da bo znala kot mati kruh rezati. „Veliki oča,“ — tako se pravi nevestinemu očetu, ali pa tudi le sploh „oča hišni gospodar,“ — napije vsim svatom po vrsti. Družice med tem pripenjajo ženinovim svatom, kakor so popreje že nevestinim, kitice (pušeljce) za klobuke, ter vsakemu novo še ne zarobljeno rutico v dar poklonijo.

V svate mora biti vsa bližnja in daljnja žlahta i od nevestine i od ženinove strani povabljena. V hrvaškem primorji mora vsaka stran žlahto do istega pokolenja pozvati; če bi se n. pr. pripetilo, da bi ženinova stran eno pokolenje več pozvala nego nevestina, bi se to po ženinu pozvano pokolenje strašno razžaljeno čutilo, ker bi se brez svojih vrstnikov, tako rekoč osamljeno videlo. V tem pogledu so Primorci zelo čutiljivi.

*) Družica: die brautjungfrau, Murko in Jarnik imata razen družica že svatinja, Janežič: družica in druga, pa se tudi zove tovaršica in svatevca. Primorski Hrvati pravijo svatbica in sestra. Družica mora saj ena biti, navadno so pa dve, časih pa tudi po več. Družica je za nevesto to, kar je tovariš za ženina. Tovariš se zove tudi drug in družbanj. Pis.

dozdaj dajalo nemškemu gledišču, kteremu bi jaz nikdar ne bil odkazal niti krajcarja. Sramota bi bila, ko bi slovenskemu narodu dali menj, nego se je dajalo prej nemškemu gledišču. (Dobro.)

Teh 1600 pa bi razdelil tako-le: 500 gl'd. naj bo kot donesek za osnove dramatične učilnice. Potreba tacih učilnic je jasna, in vidimo jih povsod. Mi imamo dozdej le diletante, šole je tedaj treba, da se začne razvijati igralska umetnost. Ako bode uspešno delala, dovolimo pozneje lahko več. „Zühe wie die Dänen“ moramo biti, in dosegli bomo tudi mi kaj, če ne v 10 letih pa kasneje. Ostalih 1100 odločil bi ga razpis daril za dobra izvirna dramatična dela in sicer: 250 gold. Za izvirno žaloigro, 250 gold. za izvrsten igrokaz, kterima obema naj bo snov vzeta iz slovenke ali slovanske zgodovine, ali iz navadnega narodnega življenja, za kompoziciji dveh operet 250 in 200 gold. in za besede k tem operetam po 75 gold. „Tagblatt“ in njegova stranka sama nam je dala dokaz, da moramo razpisati velika darila, kajti ko je dramatično društvo razpisalo 25 gold. za besede opereti, norečeval se je in za njim vsi dunajski listi in rekli so „Die Slovenen haben sich einmal angestrengt“. Ali društvo ni imelo več, in resnične so besede Preširna: Kar raste rož na mladem nam Parnasi, zdihljeji, solze so jih rodile! Naši pisatelji pisali so dozdej res skoraj zgolj iz domoljubja. Nadjam se, da tudi una stranka, ki se tudi domoljubno naziva bode glasovala za velika darila. Nagrade razpisujejo celo narodi ki so že na vrhuncu dramatične umetnosti. Na Dunaji spisano je bilo darilo 1000 gold. na Bavarskem je tako imenovan „Maxpreis“ ki znaša menda 1000 tolarjev iz nemške povestnice. V Peštu razpisali so magjarski magnati po 300 — 1000 cekinov za darila. Mi se ve pa moramo pohlevno ostati pri malih goldinarjih. Zaloigra vzeta iz domače zgodovine bode narod budila in mu kazala, da je doživel nekdanj boljše dneve, da se mu mora tudi bodočnost poboljšati. „Walenstein“ ima že zdaj veliko klasično vrednost in „Fechter von Ravena“ prebudil je pred 15 leti potlačena nemška srca. Tudi iz domačega narodnega življenja more se zajemati za prav dobrim vspehom, to nam kaže tako imenovani „Bürgerdrama“, n. pr. Mina von Barnhelm, Nathan der Weise, Kabale und Liebe itd. Opereta pa je tudi važna. Nje novejši tvoritelj je Offenbach, ki je iz raznih narodov zajemal. V muziki in petji smo mi Slovenci tako rekoč kulturonosni narod na slovenskem jugu. Naša domača muzika mora zavzeti prostor tujki. Dobra stvar se sama ponuja, in zato se bo naša domača pesem lahko vdomačila. Ker pa so pri opereti tudi važne besede in tekst naj se tudi na te ne pozabi. Za darila za prestave jaz nisem, ker prestav dobili bomo brez daril dosti.

To storimo še lahko pozneje. Zatorej nasvetujem naj se sprejme moj predlog, ki se v coloti vjema s predlogom deželnega odbora. — V daljni debati, ki jo priobčim prihodnjič, govorilo je še mnogo govornikov, omenim le to, da je bil predlog g. dr. Zarnika pri glasovanju od večine potrjen. Zoper je glasovala le desnica, na levi pa vsi poslanci za predlog. (Kon. prih.)

Dopisi.

Iz Ljubljane, 23. septembra. [Izv. dop.] (Prva porotna sodba proti „Brenceljnu“.) Denes je bila prva porotna sodba proti vredniku „Brencelju“ gosp. Aleševcu. Dolgočasne priprave in pedantična razprava od strani prvo-sodnika gosp. Lušina pa ni dala prilike gosp. porotnikom, da bi že denes izrekli svojo razsodbo, in se bode jutri ta stvar nadaljevala. Zagovornik ob-

pravijo, da kdor zaročencev na dan poroke drug drugega preje vidi, tisti dolže živi. Če na dan poroke dežuje, se ima to kot znamenje, da bode mladenca obogatela.

Okrepivši se z založajem kruha in s kupico vina s svatje vzdignejo. Starešina stojih nazdravi Šentjanževca rekoč: „bog nam daj srečen začetek k temu opravilu, h kteremu smo se namenili, in srečen pot tajin nazaj. Bog in Šentjanž dajta vsem dobro srečo in lepo zdravje. Živela naša cela kompanija!“ — Dever še razklada mladencema pomen zakona, ter v nevestinem imenu slovo jemlje od starišev, pred ktere sta nazadnje mladenca pokleknila ter je za blagoslov prosila. Mati nju blagoslovi. Oča pa odhajajoči nevesti reče: „idi z bogom, pa se tačas povrni, kedar se bo suha hruska ozelenela.“

Prvi gre, al prav za prav skače in pleše, banderjaš s svojim bandercem. Vije in previjava se kakor taljanski bajazzo. V Medimurji je zmerom pozovein tudi banderjaš. Za banderjašem gredo godci „štirje jo godejo, eden pa trobi“. Red pa, v kterem svatje gredo, je v raznih krajih različen. Naj navadnej je ta-le: prvi gre starešina z vodiljo*), potem dever z starešinino ženo, za njima ženin med dvema tovarišema, za ženinom nevesta med dvema družicama (časih gre pa narobe ženin med družicama, nevesta pa med tovarišema), vzad pa drugi svatje vsi sparoma, navadno vsak s svojo ženo. V nekih krajih gredo pa godci v sredi med ženinom in nevesto. Če je gladka cesta se svatje vozijo. V Medimurji moški svatje jahajo, ženske se pa vozijo. Če se nevesta iz vasi von v drugo vas vdaja, vaški fantje cesto „zašrangajo.“ Dva praznično oblečena fanta držita lepo s cvetjem ovenčan drog ali vrh čez cesto, drugi fantje pa v gruči na strani stoje, ter tako svate pričakujejo. Zagledavši je bližajoče se, jih z veseljem s krikom in ukanjem pozdravijo. Ženin mora fantom nekaj v denarji „za vino“ dati, ter tako svojo nevesto od njih odkupiti, drugač ne pade zagraja. V nekih krajih vzhodne Štajarske otroci ob potu canjice na plote obešajo, v ktere memo idoča nevesta pogačice polaga.

Moški svatje so vsi v dolgih, skor dole do gležnjev segajočih temno modrih plaščih, Kdor modrega plašča nima, ta ne more v svate iti, šo

toženca je gospod dr. Razlag. Porotniki so gg. Tambornino, Maurer, Pakič, Auer, Perdan, Lukman, Gregorič, Winkler, Ničman, Šober, Dr. Kovač, Hartman. Zatorej Vam hočem podati natančnejšo razpravo prihodnjič in razsodbo podati po telegrafu. Sploh se pričakuje da bode razsodba se glasila, da je obtoženec nekriv. V ponedeljek je potem druga obravnava proti „Triglavu“. Denašnja razprava začela se je namesto ob 9 uri, kakor je bilo napovedano, še le po 11 uri in se je odložila ob polu dveh na drugi dan zjutraj ob devetih. In vendar bi se bilo vse lahko končalo prvi dan dopoldne! Se ve da mora vse prav počasi in po starem „cofu“ iti, ki še vedno visi nekterim gospodom odzadaj!

Iz Ljubljane, 23. sept. [Izv. dop.] Živio Idrijski poslanec Lipold! s tem začenjam denes svoj dopis, kajti mož koraka dozdej, akoravno c. k. nadsvetnik rudarski, ne omahljivo z narodno večino kranjskega dež. zbora. Precej 15. t. m. pri otvorenji zbora sta ga Dežman in Kromer v delo vzela in mu prigovarjala, kakor malemu detetu, če ga g. katehet podučujejo, da bi pristopil k nemškutarski manjini, pa bilo je vse to trudenje in napenjanje bob ob steno. Še tisti dan je šel mož k 1. seji narodnega kluba in se podvrgel vsem kludobim pravilom brez izjemke. Včeraj je pri volitvi namestnika deželnega odbornika mesto pokojnega Kosa g. Lipold s svojim glasom odločil, da je bi g. dr. Razlag voljen. Dobil je iz mestne kurije 5 glasov. — Vsled tega se bo dr. Razlag, kakor to zakon zahteva, ob novem letu v Ljubljano preselil in z njim tudi g. dr. Zarnik, kakor njegov koncipijent. Ako ne bi bil g. Lipold s svojim glasom za nas odločil, bil bi se ta quid-pro-quo lahko zgodil, da bi mi imeli v zboru večino, v deželnem odboru pa manjino! gotovo „unicum“ v Avstriji! — Prihodnji teden pride na stol deželnega zbora „zedinjena Slovenija“ ali v obliki resolucije, ali pa adrese. — Takrat bosta Dežman in Kromer vse svoje nemškutarske „armstronge“ proti nam napeljala, pa tudi naša stranka jima gotovo ne bo nič dolžna ostala. Hudi razgovori se žugajo vneti, kader pridejo janjško-velške dogodbe z Rode-om vred na dnevni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji) izključivi uradni red. — Opomnila se bo tudi vlada, da odpusti zloglasne kranjske okrajne glavarje ali „pašate“: Pajka, grofa Auersperga in Choriskega, in profesorja Heinricha (še zmerom živečega im „Schweinehlende“). Stavil bo tudi g. dr. Zarnik predloga: 1. da se z začetkom 1870. leta vpelje v vse h uradnih podložnih deželnemu zboru slovenski kakor (notranji)